

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 16.3.2006
KOM(2006) 125 slutlig

2006/0043 (CNS)

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN
TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET**

om lin och hampa

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 1673/2000 när det gäller beredningsstödet för lin och hampa som odlas för fiberproduktion, och förordning (EG) nr 1782/2003 när det gäller hampa som berättigar till stöd enligt systemet med samlat gårdsstöd

(framlagt av kommissionen)

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om lin och hampa

Enligt artikel 15.2 i rådets förordning (EG) nr 1673/2000 om den gemensamma organisationen av marknaden för lin och hampa skall kommissionen lämna en rapport och eventuellt också förslag till Europaparlamentet och rådet. Rapporten skall ”*innehålla en bedömning av konsekvenserna av beredningsstödet, särskilt för*

- *producenternas situation när det gäller de odlade arealerna och de pris som de får,*
- *tendenserna på marknaderna för textilfibrer och utvecklingen av nya produkter,*
- *beredningsindustrin.*

I rapporten skall det, med hänsyn till den alternativa produktionen, anges om industrin kan fungera enligt de fastställda riktlinjerna. Den skall även behandla möjligheten att permanent behålla 2005/2006 beredningsstödet per ton korta linfibrer och hampfibrer och det kompletterande stödet per hektar lin.”

Syftet med den här rapporten är att svara på dessa frågor. Kommissionen har bland annat använt analysen och resultaten i utvärderingsrapporten för lin och hampa, som blev färdig i oktober 2005.

1. UTVECKLINGEN FÖR LIN OCH HAMPA

Den senaste reformen av den gemensamma organisationen av marknaden för lin och hampa som odlas för fiberproduktion skedde år 2000. Då infördes beredningsstöd för lin och hampa avsedda för fiberproduktion. Detta stöd beviljas beredningsföretagen, medan producenterna kan dra nytta av det allmänna stödsystemet för jordbruksgrödor. Avsikten var att undvika odling i spekulativt syfte (som ökade under det tidigare systemet) och att främja produktionen av långa linfibrer genom att betala ut ett högre stöd för dem. Resultatet har varit mycket positivt: den stöddrivna produktionen har försvunnit och produktionen av långa linfibrer har ökat väsentligt. Den totala budgeten för den gemensamma organisationen av marknaden för lin och hampa ligger för närvarande endast på omkring 20 miljoner euro.

Det stöd som beviljas godkända företag som utför den första beredningen är baserad på den kvantitet särskilda fibrer som faktiskt kommer från linstrån som omfattas av ett försäljnings-/uppköpsavtal.

Stödbeloppet uppgår till följande:

1. för långa linfibrer:
 - 160 euro per ton för regleringsåren 2002/2003 – 2005/2006,
 - 200 euro per ton från regleringsåret 2006/2007 och framåt,
2. för korta lin- och hampfibrer (med högst 7,5 % orenheter och spet):

- 90 euro per ton för regleringsåren 2001/2002 – 2005/2006.

Medlemsstaterna har också rätt att på vissa villkor betala ut stöd för korta linfibrer med mellan 7,5 % och 15 % orenheter och spet, och för hampfibrer med mellan 7,5 % och 25 % orenheter och spet.

Beredningsstödet beviljas inom ramen för en maximal garanterad kvantitet per regleringsår på 80 823 ton för långa linfibrer och 146 296 ton för korta lin- och hampfibrer. Dessa kvantiteter fördelas mellan medlemsstaterna som nationella garanterade kvantiteter. Överföring av kvoter mellan långa linfibrer och korta fibrer är tillåten. Då används en utjämningskoefficient som gör att transaktionen inte får några konsekvenser för budgeten.

För att stödja den traditionella produktionen av långa linfibrer i vissa områden i Nederländerna, Belgien och Frankrike beviljas ett extra övergångsstöd för beredning till godkända företag som utför den första beredningen.

1.1. Lin

1.1.1. Odlade arealer och produktion

Efter den senaste utvidgningen står gemenskapen för mer än 20 % av världens linodlade areal (enligt FOA omkring 500 000 ha i fem länder med betydande produktion: Frankrike 65 %, Belgien 15 %, Polen (7 %), Tjeckien (4,4 %) och Nederländerna (3,6 %)).

Sedan 2001 har den linodlade arealen stabiliserats kring 120 000 ha i EU-25, vilket ligger nära den produktionsnivå som rådde innan den stöddrivna produktionen tog sin början (1999 uppgick den odlade arealen till 233 000 ha).

De linodlade arealerna har ökat väsentligt i Frankrike (en ökning med 25 000 ha), särskilt i Normandie, och i Belgien/norra Vallonien (en ökning med 6 500 ha). I Nederländerna har de linodlade arealerna ökat i begränsad utsträckning (500 ha).

Om man tittar på en längre tidsperiod visar trenden inom linstråproduktionen på markerade skillnader. År 2004 nådde produktionen 775 000 ton. Av dessa odlades 86 % i Frankrike och Belgien. De nya medlemsstaternas andel förblir marginell med omkring 10 % av odlingen totalt (80 000 ton produktion under 2004). Trots minskningen av den totala odlade arealen efter reformen, är stråproduktionen på väg uppåt (en ökning med 192 000 ton mellan 1999 och 2004), vilket bekräftar att odling i spekulativt syfte nu försvunnit.

När det gäller fiberproduktionen ökade volymen långa linfibrer mellan 2000 och 2004 från 93 500 ton till 136 500 ton (60 %) och korta linfibrer från 41 000 ton till 60 000 ton (65 %) i EU-15¹.

Korta linfibrer är i allmänhet en biprodukt vid produktionen av långa linfibrer. Utvärderingsrapporten pekar på att det i EU inte finns några beredningsanläggningar

¹ De fiberkvantiteter som produceras överensstämmer inte nödvändigtvis de kvantiteter som omfattas av beredningsstöd.

som endast behandlar korta fibrer, förutom några små enheter med mycket begränsad handelsverksamhet:

- Två försöksenheter i Förenade kungariket,
- Två anläggningar som tillverkar massa för specialpapper i Frankrike utanför stödordningen (med tanke på andelen orenheter),
- En enhet i Tyskland med en tillverkning på mindre än 150 000 ton per år.

I de nya medlemsstaterna förblir de huvudsakliga marknaderna för linfibrer textilindustrin och traditionell användning inom reptillverkningen. Korta linfibrer produceras inte i särskilda fabriker utan är biprodukter till framställningen av långa fibrer. Det är bara i Slovenien som lin odlas för framställning av korta fibrer (omkring 100 ton producerades under 2004, jämfört med 400 ton 2001).

Kvaliteten på långa fibrer varierar väsentligt mellan medlemsstaterna.

1.1.2. Priser

Enligt utvärderingsrapporten låg linstråpriserna i Frankrike kring i genomsnitt 248 euro/ton 2001 och 2003, men ökade till 272 euro/ton år 2002.

Trots stor exportefterfrågan sjönk priserna på marknaden för långa linstrån i samband med eurons uppskrivning i förhållande till dollarn. Priset för långa linfibrer sjönk med 30 % under perioden 2000/2001 – 2003/2004, innan den stabiliserades vid 1 600 euro/ton år 2004.

När det gäller priserna på korta linfibrer rapporterades en kraftig nedgång på 25 till 30 % mellan juli 2001 och juli 2004 i Belgien, Frankrike och Nederländerna. Priserna varierar dock mycket beroende på fibrernas ekonomiska användning:

- industrin för specialpapper: 170 euro/ton,
- textilfibrer: 345 euro/ton,
- ej vävda material: 400 euro/ton,
- komposita material: 500 euro/ton.

I allmänhet ökade bruttomarginalen mellan 1999 och 2003. Reformen 2000 ledde visserligen till minskat stöd, men goda marknadstrender och god avkastning har kompenserat för detta.

Före reformen fick de flesta producenter en fjärdedel av hektarstödet för fiberlin och resterande 75 % betalades till beredningsföretaget. Till följd av reformen har jordbrukarnas andel av stödet ökat till mer än 60 %. På detta sätt har producenternas inkomster blivit mindre beroende av prisvariationer.

1.1.3. Marknadstrender och beredningsindustrin

I Europa används **långfibrigt** lin huvudsakligen inom textilindustrin. Fördelningen verkar ha hållit sig stabil under de senaste åren mellan kläindustrin (50 %),

hushållslinne (20 %) och hemdesign (13 %). Återstoden används för framställning av produkter som rep och filter (17 %).

Förra året exporterades nära 70 % av alla långa linfibrer – huvudsakligen till Kina (50 %). Efterfrågan på långa linfibrer drevs upp genom expansionen inom kinesisk spinneriindustri och mellan 1999 och 2003 växte exporten till Kina med i genomsnitt 20 % om året. Bland övriga handelspartner märktes Ryssland och några av de nya medlemsstaterna (Polen, Tjeckien och Litauen).

Den kraftiga efterfrågan från Kina verkar ha föranlett de europeiska (särskilt de franska) producenterna att satsa på kvantitet före kvalitet.

Det är svårt att ge exakta uppgifter om slutdestinationen för fibrerna efter den vidare beredningen i länder utanför EU. Ett antal färdiga textilprodukter och halvfabrikat innehållande europeiska linfibrer återexporteras från Kina, framför allt till Europa och Förenta staterna. Import av lintextilier från Kina till EU växte med 50 % om året från 1999 till 2003.

EU:s export av textil- och konfektionsvaror till USA sjönk med 10 % när det gäller tyger och 25 % för kläder mellan 1999 och 2003.

Under perioden 2000–2004 stabiliserades omsättningen för sektorn för långfibrigt lin till omkring 200 miljoner (183,7 miljoner 2003), till följd av en ökning av sålda kvantiteter tillsammans med stadiga prisfall.

När det gäller **korta linfibrer** använder textilindustrin omkring 40 % av produktionen till rena lentyger och till kombinationer med andra textilfibrer som bomull eller syntetfibrer. Sedan 1999 har utvecklingen på marknaden främst handlat om nedgången för Europas spinneriindustri och den ökade exporten till Kina och Hong Kong.

Marknaden för korta fibrer har sedan 1999 anpassats till nya tekniska tillämpningar. Produktionen av fibrer som används för detta ändamål fyrdubblades nästan mellan 1999 och 2003, vilket innebär att den växte från 4 800 ton till 18 500 ton. Detta motsvarar en ökning från 9 % till 25 % för samtliga korta fibrer.

Pappersindustrins andel (inklusive cigarettpapper och tekniskt papper) förblev stabil i fråga om volym (25 000 ton per år) men dess andel av den totala fiberproduktionen sjönk från 45 % till 34 %. Konkurrensen från träfibrer ökade också. Trots de låga priserna förblir dock pappersindustrin en attraktiv avsättningsmöjlighet för korta linfibrer eftersom den tar emot stora volymer och inte kräver fibrer av hög kvalitet.

För korta linfibrer används 25 % av produktionen till nya tekniska tillämpningar. Av dessa är det endast en liten del (2,5 %) som går till framställningen av ej vävda material som geotextilier, material för marktäckning inom jordbruket eller isoleringsplattor. Framställningen av komposita material för bilindustrin är den mest avancerade nya marknaden (framför allt i Tyskland). Hit går 16 500 ton, dvs. 23 % av alla korta linfibrer. Linfibrerna kan bearbetas till termoplast, eftersom de är lättvikliga och stöttåliga. Denna marknad kan betraktas som lovande dels om priserna på linfibrer förblir stabila och dels om priserna på exotiska fibrer (sisal, kenaf, jute m.m.) inte går ner alltför kraftigt. Att ständigt garantera regelbundna fiberleveranser är mycket krävande för industrin, så konkurrensen från exotiska

fibrer är stor. Den tyska bilindustrin beslutade att diversifiera sina fiberleverantörer när linproduktionen sjönk i Europa 2001 till följd av svåra väderförhållanden.

Beräknat på grundval av genomsnittspriser kan det totala marknadsvärdet för korta linfibrer uppskattas till omkring 25 miljoner euro. Textil användning är den huvudsakliga inkomstkällan (10 miljoner euro) följd av komposita material för bilindustrin (8,5 miljoner euro). Pappersindustrin genererar endast 4,2 miljoner euro. Ej vävda material står för 0,7 miljoner euro.

Kapaciteten för en andra beredning av korta linfibrer har ökat väsentligt sedan reformen. Detta är en följd av att redan existerande kapacitet utnyttjas bättre och att man har inrättat nya tvättcentraler.

1.2. Hampa

1.2.1. Odlade arealer och produktion

EU har en relativt stor andel av världsproduktionen av hampa med 15 000 hektar (enligt FOA 29 % av de 52 000 hektar som är odlade med hampa i världen). De med hampa odlade arealerna har varit fortsatt stabila under 2001, men utgör fortfarande en mycket liten andel av jordbruksgrödorna. De är betydligt lägre än under 1998 när den stöddrivna produktionen slog rekord med 40 000 hektar.

Odlingen av hampa är framför allt koncentrerad till sex medlemsstater som stod för 90 % av den med hampa odlade arealen i EU-25 2004: Frankrike (54 %), Tyskland (11 %), Förenade kungariket (9 %), Polen (6 %), Italien (6 %) och Spanien (4 %). De nya medlemsstaterna står för 11 % av den areal i EU-25 som är odlad med hampa (Polen 6 %, Ungern 3 % och Tjeckien 2 %). Det är dock värt att notera att den med hampa odlade arealen i Ungern var mycket stor under 1980-talet (över 60 000 ha 1987, 55 % högre än i EEG totalt).

Produktionen av hampstrå i EU är mycket skiftande. Detta beror på att de med hampa odlade arealerna fluktuerar, särskilt i Frankrike. Från 2000 till 2004 låg produktionen av hampstrå på i genomsnitt 86 000 ton (med en topp på 101 000 ton 2003, vilket sammanföll med den största odlade arealen någonsin – 18 000 ha).

Trenden för produktionen av hampfibrer är uppåtgående, med 28 000 ton 2000 och 31 000 ton 2004².

1.2.2. Priser

Före reformen 2000 betalades fullt hektarstöd ut till jordbrukare som odlade hampa. Med reformen minskade både det sammanlagda stödet och direktstödet till jordbrukarna. De uppköpspriser som beredningsföretagen betalade producenterna ökade dock: i Tyskland fördubblades i princip stråpriserna efter reformen (från 80 euro till 145 euro per ton); i Förenade kungariket steg de med 22 % (från £90 per ton 2001 till £110 2004). Under de senaste tre åren har beredningsföretagen i Frankrike fört över de ökade stråpriserna på försäljningen av fibrer till

² De fiberkvantiteter som produceras överensstämmer inte nödvändigtvis de kvantiteter som omfattas av beredningsstöd.

pappersindustrin. I Frankrike ökade stråpriserna från 60 euro till 72 euro per ton efter reformen.

Det är stor skillnad mellan priserna på fibrer som används inom specialpapperindustrin (i genomsnitt 371 euro/ton 2003) och fibrer för teknisk tillämpning (500 euro/ton för ej vävda material och 600 euro/ton för plastkomponenter). Mellan 1999 och 2003 ökade priserna på fibrer för pappersindustrin kraftigt med 27 %. Detta kan främst förklaras genom ett avtal mellan beredningsföretagen och pappersindustrin i syfte att kompensera för det minskade EU-stödet. Pappersindustrin har visserligen accepterat beredningsföretagens höjda priser, men på längre sikt är det sannolikt att konkurrensen från de tre till fyra gånger billigare träfibrerna kommer att kunna påverka denna marknad mycket väsentligt. Detta gäller även marknaden för specialpapper.

1.2.3. Marknadstrender och beredningsindustrin

Efter en nedgång i användningen inom pappersindustrin under 2001 och 2002 återgick denna marknadsavsättning 2003 till samma fibervolym som utnyttjades under 1999: 86 % av den totala hampfiberproduktionen (20 700 ton).

Komposita material för bilindustrin steg från 1 770 ton till 2 470 ton (omkring 10 %), varav 824 ton användes för ej vävda material inom byggnad och isolering. Marknaden för isoleringsmaterial har inte uppnått den förväntade tillväxten på grund av en ofördelaktig prisskillnad och lägre teknisk prestanda i förhållande till konkurrerande fibrer. Den förblir relativt stabil i fråga om volym.

Omsättningen för hampfibrer ligger nära 10 miljoner euro. Huvuddelen av detta (7,7 miljoner euro) genererades av pappersindustrin. Industrin för komposita material genererar 1,2 miljoner euro och ej vävda material 0,4 miljoner euro. Om man tar hänsyn till utvecklingen på marknaden har det minskade stödet inte påverkat hampfibrernas konkurrenskraft i förhållande till andra konkurrerande produkter (korta lin- och träfibrer). Till detta finns tre stora skäl:

- Stabila marginaler tack vare försäljning av biprodukter, som står för omkring 50 % av beredningsföretagens inkomster.
- Hampfibrer (liksom korta linfibrer) matchar en viss typ av efterfrågan: tobaksindustrin behöver till exempel en stabil sammansättning i sitt papper.
- En välorganiserad pappersindustri: vissa producenter av hampa ingick exklusiva försäljningskontrakt med papperstillverkare.

Tillväxten inom produktionskapaciteten för hampfibrer har varit blygsam, vilket lett till en mättnad inom de större produktionsenheterna (särskilt i Frankrike). Dessa planerar nu nyinvesteringar för att kunna leva upp till expansionen på de nya marknaderna (tekniska fibrer). För närvarande står produktionskapaciteten för hampfibrer på 35 000 ton. I framtiden kan den öka med upp till 23 000 ton.

Den största skäktningskapaciteten för linstrå är förlagd till omkring tio fabriker i Frankrike, Förenade kungariket, Tyskland och Nederländerna. Skäktningskapaciteten i EU-15 uppgick till totalt 107 000 ton hampstrå under 2004/2005.

1.3. Slutsatser rörande sektorns utveckling

Nästan 90 % av den totala omsättningen på 216,5 miljoner för lin- och hampstrå under 2006 kom från "textilier". "Special- och tekniskt papper" stod för 8 %, "komposita material" för 4 % och "ej vävda material" för 1 %.

1. Textilier: sedan reformen har avsättningen textilier växt i en betydande omfattning i takt med Kinas efterfrågan.

Beredningsstödet har haft mindre betydelse senare i produktionsledet inom Europas textilindustri (spinneri och export). Det har främst bidragit till jordbruket i det tidigare ledet: stödet hjälper till att bevara den bruttomarginal per hektar som har gjort lin- och hampagrödorna fortsatt attraktiva.

2. Papper: Marknaden för special- och tekniskt papper är ett stort avsättningsområde för europeiska hampfibrer, och inte alls försumbar när det gäller korta linfibrer.

Det är värt att påpeka att produktionen av hampfibrer och korta linfibrer (till skillnad från långa linfibrer som huvudsakligen levereras till industrin utanför EU) försörjer den europeiska industrin, som ofta är belägen nära de områden där dessa fibrer produceras.

3. Komposita material: Denna avsättning har, trots begränsat värde och begränsad volym, ökat stort sedan 2000, särskilt när det gäller korta linfibrer. Det är viktigt att notera att beredningsstödet inneburit ett ej försumbart bidrag till dessa nya användningsområden, eftersom det gått till att finansiera forskning och utveckling och företagsexpansion. Ett avskaffande av stödet i detta skede kan hota det här avsättningsområdets hela existens.

4. Ej vävda material: Detta är ett mindre avsättningsområde för hampfibrer och korta linfibrer. Den största marknaden utgörs av produktionen av isoleringsplattor. Tillväxten är begränsad eftersom produkter baserade på naturfibrer är dyrare och av lägre teknisk kvalitet än konkurrerande fibrer.

Tillsammans med den fördelaktiga marknadssituation som skapats genom Kinas efterfrågan, har beredningsstödet för långa fibrer bidragit till ett spektakulärt uppsving för linproduktionen. Uppgången är knuten till att befintliga företag kunnat utveckla sin beredningskapacitet, och stödet har möjliggjort vissa investeringar i utrustning, forskning och säljfrämjande.

När det gäller hampa har stödet positiva inflytande på företagens ekonomiska balans lett till en ökning av uppköpspriset för hampstrå, plus investeringar i FoU och i nya avsättningsområden. Stödet har också lett till en stabilisering (eller en blygsam ökning) av leveranserna till industrin längre fram i produktionsledet, både i fråga om papper och nya avsättningsområden (stöd är en stabiliserande faktor som garanterar industrin ständig försörjning).

2. BEDÖMNING AV BEREDNINGSSTÖDET

Tillgänglig information om resultaten i EU-15 av reformen 2000 är begränsad eftersom det tar 22 månader att bearbeta strå till fibrer. De definitiva siffrorna finns alltså inte tillgängliga

förrän mer än två år efter det att det berörda regleringsåret inleddes. Vidare kan 2001/2002 inte betraktas som ett representativt regleringsår, eftersom produktionen påverkades kraftigt av ofördelaktiga väderförhållanden.

En del nya medlemsstater har ännu inte tagit emot något beredningsstöd. Beredningsföretagen i dessa länder investerar dock för närvarande i syfte att anpassa sina fabriker enligt EU:s lagstiftning.

Detta gör att det endast går att dra begränsade slutsatser när det gäller beredningsstödet effektivitet. Det är svårt att avgöra om stödet för korta fibrer och det kompletterande hektarstödet bör beviljas efter regleringsåret 2005/2006 eller inte. Vissa slutsatser kan dock dras på grundval av tillgängliga uppgifter och information från aktörerna.

2.1. Stödets betydelse för industrin längre fram i produktionsledet

Beredningsstödet har gjort det möjligt för fibersektorn att utvecklas och har lett till en stabilisering av de största avsättningsområdena.

När det gäller **lin** ökade avsättningsmöjligheterna på marknaden för långa fibrer väsentligt under perioden 2001–2004. Denna trend skulle dock kunna vända om Kinas efterfrågan minskar, om priserna sjunker eller om växelkursen blir ofördelaktig, osv. I den nuvarande förmånliga situationen är det svårt att uppskatta själva stödets roll, eftersom marknaden är så vinstgivande.

Specialpapper är den främsta avsättningsmöjligheten för **hampa**. Nya tekniska tillämpningar (komposita material) har ännu inte nått en utvecklingsfas i stor skala. Ett avskaffande av stödet i detta kritiska ögonblick kan sätta all ytterligare utveckling för denna avsättningsmöjlighet på spel. Andra avsättningsmöjligheter, som isoleringsplattor, har inte heller utvecklats enligt de tidigare förväntningarna, på grund av de mindre konkurrenskraftiga priserna på hampfibrer jämfört med glasfiber och andra syntetfibrer.

2.2. Stöd för korta fibrer

Genomförandet av den nuvarande gemensamma organisationen av marknaden kommer att innebära att beredningsstödet för korta fibrer försvinner från och med regleringsåret 2006/2007.

När det gäller **korta linfibrer** är det svårt att bedöma beredningsstödet inflytande, eftersom nästan alla producerade volymer är biprodukter till skäktningen av långa fibrer. Den markareal som är särskilt avsedd för produktion av korta fibrer förblir alltså marginell.

För **producenterna av hampa** skulle ett avskaffande av stödet medföra en proportionell prisminskning. I sådant fall kommer hampproducenternas marginal att pressas hårt och bli betydligt mindre än marginalen vid odling av andra alternativa jordbruksgrödor. Det skall påpekas att hampodling är mycket mer arbetsintensiv än andra åkergrödor. En betydande minskning av den med hampa odlade arealen och en påföljande minskning av leveranserna av hampstrå till industrin för den första beredningen kommer att kunna förväntas.

I tabellen nedan jämförs marginalen per hektar för olika grödor i Frankrike och Tyskland. Den visar också konkurrensförlusten för hampodling, om inte uppskattningsvis 80 % av beredningsstödet överförs till jordbrukaren:

	Frankrike			Tyskland		
	Hampa	Vete	Raps	Hampa	Korn	Majs
Marginal (euro/ha)	554	442	490	486	553	499
Genomsnittlig avkastning (ton fiber/ha)	1,95	–	–	1,67	–	–
Överfört stöd (euro) – 80 %	140	–	–	120	–	–
Marginal utan stöd (euro/ha)	414	442	490	366	553	499

Anm.: Siffrorna är illustrativa och medger ingen omedelbar jämförelse mellan länder med tanke på olika beräkningsmetoder.

De ekonomiska effekterna på industrin för korta fibrer om stödet tas bort skulle mildras genom den planerade ökningen av stödet för långa fibrer. Det är endast de specialiserade enheterna (som utgör en obetydlig del av sektorn) som kommer att påverkas direkt av inkomstminskningen.

Som kontrast till detta kan ett avskaffande av stödet när det gäller hampa påverka beredningsföretagens ekonomiska balans, eftersom stödet utgör en viktig del av nettovinsten för dessa företag. Företag som inriktat all sin produktion på fibrer för nya tekniska tillämpningar kan komma att hotas, medan ”blandade” enheter som producerar fibrer för specialpapper och nya avsättningsmöjligheter kan komma att gå tillbaka till sin traditionella verksamhet (pappersindustrin). Den traditionella marknaden (papper) kan på medellång sikt eventuellt komma att hotas av billigare ersättningsprodukter eller genom omlokalisering av produktionen.

Det är därför lämpligt att förlänga produktionsstödet för korta lin- och hampfibrer under de två kommande regleringsåren, så att näringsgrenen får möjlighet att konsolidera nya marknader för denna typ av fibrer. En förlängning kommer också att ge ytterligare tid för att göra en ordentlig bedömning av hur den gemensamma organisationen av marknaderna fungerar i de nya medlemsstaterna.

2.3. Kompletterande stöd

Om stödet på 120 euro/ha i områden i Nederländerna och Belgien avskaffas kommer bruttomarginalen för lin att hamna under marginalen för vete och korn. Eftersom arbetsbördan för denna gröda är tyngre än för spannmål kommer den inte längre att vara konkurrenskraftig och en kraftig minskning av den med lin odlade arealen kan förväntas i polderområdet.

En liknande jämförelse för de områden i Frankrike och Belgien som uppfyller kraven för stöd motsvarande 50 euro/ha leder inte till samma slutsats. Ett avskaffande av det kompletterande stödet kommer inte att få så dramatiska konsekvenser för producenternas inkomster. En viss osäkerhet råder dock kring produktionens framtid – särskilt under år med dåliga väderförhållanden.

Det är viktigt att notera de stora årliga inkomstvariationerna, till skillnad från de flesta andra grödor. Stödet har gjort det möjligt att mildra effekterna av omlokaliseringen till andra regioner där markpriserna är lägre och där jordbruksstrukturerna är bättre lämpade.

Ekonomiska analyser visar att stödet på 120 euro/ha för lin producerat i polderområdena i Belgien och Nederländerna har gjort stor nytta när det gäller att upprätthålla och till och med något litet öka de med lin odlade arealerna där. Dessa studier ger dock inga riktlinjer för hur

stort stöd som bör beviljas för dessa områden. Förslaget är att den nuvarande stödnivån upprätthålls under ytterligare två år.

2.4. Grad av orenheter

Denna åtgärd kom till under andra halvan av 1900-talet – en period som präglades av omfattande spekulationer. Målet var att införa ett krav på kostsam rengöring av fibrerna och på så sätt avstyra produktionen av fibrer med mycket låg kvalitet, som inte ens var avsedda för marknaden.

I korta fibrer för papperstillverkning krävs dock en hög grad av orenheter för vidare bearbetning. Rengöringskostnaderna är så höga att de motsvarar eller till och med överstiger mervärdet för produkterna.

Inom textilindustrin krävs att graden av orenheter är låg. Men eftersom försäljningspriserna är högre, är det intressant för beredningsföretagen att rengöra fibrerna.

I tekniska fibrer måste orenhetsgraden vara låg för vissa avsättningsområden.

I praktiken utnyttjar därför de flesta medlemsstater möjligheten att avvika från den maximala graden av orenheter. Om man använder detta system är det nödvändigt att beräkna en stödminskning på grundval av orenhetsgraden. Detta skapar en administrativ börda, men är det enda sättet att garantera en rättvis fördelning av stödet.

Eftersom avsättningsområdena för korta fibrer är under utveckling och ännu inte vidare stabila, är det tillrådligt att förlänga de nuvarande bestämmelserna, och då även stödminskningen i förhållande till orenhetsgraden.

3. SAMMANFATTNING OCH SLUTSATS

Denna rapport har utarbetats till svar på rådets begäran om en bedömning av effekterna av det stöd för beredning av lin- och hampstrå till fibrer som infördes genom den senaste reformen av den gemensamma organisationen av marknaderna för sektorn och som trädde i kraft den juli 2001.

Mot bakgrund av analysen bör det föreslås en förlängning av det nuvarande stödsystemet under en viss period. Detta kommer att ge tid för ytterligare erfarenheter, vilket är särskilt nödvändigt när det gäller de nya medlemsstaterna. Stödet för korta fibrer och det kompletterande stödet för linodling i vissa traditionella odlingsområden bör därför förlängas på de nuvarande villkoren.

MOTIVERING

I artikel 15.2 i rådets förordning (EG) nr 1673/2000 om den gemensamma organisationen av marknaderna för lin och hampa som odlas för fiberproduktion föreskrivs följande:

”År 2005 skall kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om beredningsstödet, eventuellt tillsammans med förslag.

Rapporten skall innehålla en bedömning av konsekvenserna av beredningsstödet, särskilt för

- producenternas situation när de gäller de odlade arealerna och de pris som de får,*
- tendenserna på marknaderna för textilfibrer och utvecklingen av nya produkter,*
- beredningsindustrin.*

I rapporten skall det, med hänsyn till den alternativa produktionen, anges om industrin kan fungera enligt de fastställda riktlinjerna. Den skall även behandla möjligheten att permanent behålla beredningsstödet per ton korta linfibrer och hampfibrer och det extra stöd per hektar lin som avses i artikel 4 efter regleringsåret 2005/2006.”

Utvärderingen av den nuvarande organisationen av sektorn för lin och hampa³ förefaller generellt sett vara positiv och pekar mot slutsatsen att den nuvarande organisationen av marknaden fungerar väl. Den viktigaste följden av införandet av beredningsstödet för fibrer har varit att produktionen i spekulativt syfte upphört. Reformen 2000 har lett till en betydande minskning av gemenskapens utgifter och en stabilisering av budgeten kring 20 miljoner euro. Vidare har reformen lett till tillväxt för ekonomiskt livskraftiga avsättningsområden och har i allmänhet inneburit att producenternas inkomster kunnat hållas stabila (i vissa fall ökat) under den berörda perioden.

Beredningsstödet har stöttat EU:s produktion av lin- och hampfibrer, material som har en positiv inverkan på miljön (bevarande av biologisk mångfald). Vidare har beredningsstödet hjälpt till att bevara och skapa arbetstillfällen i de traditionella produktionsregionerna och andra områden, och det har stött investeringar i FoU för förbättrade bearbetningsmetoder och utveckling av nya produkter som innehåller växtfibrer.

Det är svårt att bedöma hela effekten av reformen 2000 och exakt vilken roll bearbetningsstödet spelar för produktionen i EU-15. Det är bara siffrorna för regleringsåren 2002/2003 och 2003/2004 som är definitiva och som därför kan betraktas som representativa, eftersom skörden 2001/2002 påverkades svårt av dåligt väder.

Bland de nya medlemsstater som anslöt sig till Europeiska unionen den 1 maj 2004 finns sex linfiberproducenter och tre hampfiberproducenter. De för närvarande tillgängliga uppgifterna medger ingen utförlig analys av produktionstrender och införande av system i dessa nya medlemsstater.

Under dessa förhållanden föreslås en tvåårig förlängning av det system som gällde under 2005/2006. Därför kommer stödet för långa linfibrer att ligga kvar på den nuvarande nivån på 160 euro per ton och stödet för korta lin- och hampfibrer att hållas kvar på 90 euro per ton,

³ Se utvärderingsrapporten från oktober 2005: ”Evaluation de l’organisation commune de marché dans le secteur du lin et du chanvre”. http://europa.eu.int/comm/agriculture/eval/index_fr.htm.

fram till och med regleringsåret 2007/2008. När det gäller de nationellt garanterade kvantiteterna kommer de nuvarande nivåerna att fortsätta att gälla.

Med tanke på att de flesta medlemsstater utnyttjar undantaget från gränsen på 7,5 % i fråga om det maximala innehållet av orenheter och ved och att vissa slutanvändare kräver en hög nivå av orenheter, bör det nuvarande systemet bibehållas så att medlemsstaterna kan bevilja stöd för korta linfibrer innehållande högst 15 % och för hampfibrer innehållande högst 25 % orenheter och ved.

Det kompletterande stöd som betalas ut till företag som utför den första beredningen av långa hampfibrer i vissa traditionella produktionsområden i Nederländerna, Belgien och Frankrike bör förbli oförändrat. Detta stöd uppgår till 120 euro per hektar i zon I och 50 euro per hektar i zon II, i enlighet med förordning (EG) nr 1673/2000.

Förlängningen av det nuvarande systemet kommer att möjliggöra fördjupad analys baserad på den erfarenhet som vunnits med tiden. Den kommer också att ge tillräckligt med tidsutrymme för att göra en övergripande konsekvensbedömning, i syfte att utvärdera möjligheten att förenkla stödsystemet och låta det omfattas av rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare.

I samband med översynen av ordningen för lin och hampa som odlas för fiberproduktion vore det lämpligt att ändra rådets förordning (EG) nr 1782/2003 så att hampa kan odlas för andra syften än bara för fiberproduktion.

Enligt artikel 52 i ovannämnda förordning berättigar mark som odlas med hampa till samlat gårdsstöd om halten tetrahydrokannabinol i de sorter som används inte överstiger 0,2 % och produktionen används för fiberproduktion. Det andra villkoret, som har sitt ursprung i det tidigare förhållandet mellan ordningen för jordbruksgrödor och stödet till fiberindustrin, behövs inte längre i systemet med samlat gårdsstöd. Villkoret hindrar dessutom att hampa utnyttjas för annan industriell användning, t.ex. i energisyrte.

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 1673/2000 när det gäller beredningsstödet för lin och hampa som odlas för fiberproduktion, och förordning (EG) nr 1782/2003 när det gäller hampa som berättigar till stöd enligt systemet med samlat gårdsstöd

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37.2 tredje stycket,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁴, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 15.2 i rådets förordning (EG) nr 1673/2000 av den 27 juli 2000 om den gemensamma organisationen av marknaden för lin och hampa som odlas för fiberproduktion⁵ skall kommissionen lägga fram en rapport om beredningsstödet för Europaparlamentet och rådet, eventuellt tillsammans med förslag. Av rapporten framgår att det är lämpligt att låta det nuvarande systemet fortsätta att gälla fram till och med regleringsåret 2007/2008.
- (2) Beredningsstödet för korta lin- och hampfibrer innehållande högst 7,5 % orenheter och ved gäller till och med regleringsåret 2005/2006. Med hänsyn till den gynnsamma utvecklingen på marknaden för den här sortens fibrer inom det nuvarande stödsystemet och för att innovativa produkter skall kunna få fäste och stabil avsättning på marknaden, bör tillämpningen av stödet förlängas till slutet av regleringsåret 2007/2008.
- (3) I förordning (EG) nr 1673/2000 föreskrivs en ökning av beredningsstödet för långa linfibrer från regleringsåret 2006/2007 och framåt. Eftersom beredningsstödet för korta fibrer kommer bibehållas till och med regleringsåret 2007/2008, bör beredningsstödet för långa linfibrer att hållas på den nuvarande nivån fram till och med regleringsåret 2007/2008.
- (4) För att främja produktionen av korta lin- och hampfibrer av hög kvalitet, betalas stödet ut för fibrer innehållande högst 7,5 % orenheter och ved. Medlemsstaterna får dock avvika från denna gräns och bevilja beredningsstöd för korta linfibrer innehållande en procentandel orenheter och ved mellan 7,5 % och 15 % och för hampfibrer med en

⁴ EUT C ..., ..., s.

⁵ EGT L 193, 29.7.2000, s. 16. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 393/2004 (EUT L 65, 3.3.2004, s. 4).

procentandel orenheter och ved mellan 7,5 % och 25 %. Eftersom denna möjlighet endast gäller till och med regleringsåret 2005/2006, måste medlemsstaterna ges möjlighet att avvika från begränsningen under ytterligare två regleringsår.

- (5) För att skäliga produktionsnivåer skall kunna upprätthållas i medlemsstaterna, måste perioden för de nationella garanterade kvantiteterna förlängas.
- (6) Ett kompletterande stöd har betalats ut för den traditionella produktionen av lin i vissa regioner i Nederländerna, Belgien och Frankrike. För att företagsstrukturerna skall kunna fortsätta att anpassas till nya marknadsvillkor, bör det traditionella stödet förlängas till och med regleringsåret 2007/2008.
- (7) Kommissionen bör lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet i god tid före inledningen av regleringsåret 2008/2009, så att det går att bedöma om det nya systemet måste anpassas eller bör fortsätta att gälla.
- (8) I rådets förordning (EG) nr 1782/2003 av den 29 september 2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001⁶ föreskrivs att endast hampa som odlas för fiberproduktion berättigar till samlat gårdsstöd enligt avdelning III i den förordningen. Det är lämpligt att också hampa som odlas för annan industriell användning blir stödberättigande.
- (9) Förordningarna (EG) nr 1673/2000 och (EG) nr 1782/2003 bör därför ändras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1673/2000 skall ändras på följande sätt:

- 1) Artikel 2.3 skall ersättas med följande:
 - ”3. Beredningsstödet skall fastställas enligt följande:
 - a) för långa linfibrer
 - 100 euro/ton för regleringsåret 2001/2002,
 - 160 euro/ton för regleringsåren 2002/2003 till 2007/2008,
 - 200 euro från och med regleringsåret 2008/2009 och framåt;
 - b) för korta lin- och hampfibrer med högst 7,5 % orenheter och ved:
90 euro/ton för regleringsåren 2001/2002 till 2007/2008.

⁶ EGT L 270, 21.10.2003, s. 1. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2183/2005 (EUT L 347, 30.12.2005, s. 56).

Medlemsstaten får dock för regleringsåren 2001/2002–2003/2008 besluta att, med hänsyn till de traditionella avsättningsmöjligheterna, bevilja stödet för

- korta linfibrer som innehåller 7,5–15 % orenheter och ved,
- hampfibrer som innehåller 7,5–25 % orenheter och ved.

I de fall som föreskrivs i andra stycket skall medlemsstaten bevilja stödbeloppet för en kvantitet som motsvarar högst 7,5 % orenheter och ved i den producerade kvantiteten.”

- 2) I artikel 3.2 skall andra stycket ersättas med följande:

”De nationella garanterade kvantiteterna för korta lin- och hampfibrer skall upphöra att gälla från och med regleringsåret 2008/2009.”

- 3) I artikel 4 första stycket skall ”2005/2006” ersättas med ”2007/2008”.

- 4) Artikel 12 skall utgå.

- 5) I artikel 15 skall följande punkt läggas till:

”3. Kommissionen skall lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet, eventuellt åtföljd av förslag, i tillräckligt god tid för att de förslagna åtgärderna skall kunna genomföras under regleringsåret 2008/2009.

Rapporten skall innehålla en bedömning av beredningsstödet effekter för producenterna, beredningsindustrin och marknaden för textilfibrer. Den skall också granska möjligheterna att låta bearbetningsstödet för korta lin- och hampstrån samt det kompletterande stödet gälla längre än till och med regleringsåret 2007/2008, samt möjligheten att integrera detta stödsystem i den gemensamma jordbrukspolitikens allmänna bestämmelser för jordbruksstöd som föreskrivs i förordning (EG) nr 1782/2003.”

Artikel 2

I förordning (EG) nr 1782/2003 skall artikel 52 ersättas med följande:

”Artikel 52

Produktion av hampa

1. När det gäller produktion av hampa får halten av tetrahydrokannabinol i de sorter som används inte överstiga 0,2 %. Medlemsstaterna skall inrätta ett system för att kontrollera halten av tetrahydrokannabinol i grödan på minst 30 % av de med hampa odlade arealerna. Om en medlemsstat emellertid inför ett system med förhandsgodkännande av sådan odling skall den minsta kontrollerade arealen uppgå till 20 %.
2. I enlighet med det förfarande som avses i artikel 144.2, skall stöd beviljas på villkor att certifierat utsäde av vissa sorter används.”

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

FINANSIERINGSÖVERSIKT																																																																						
1. BUDGETPOST: 05 02 07 01					ANSLAG: 24 miljoner euro																																																																	
2. ÅTGÄRDENS BETECKNING: Ändring av förordning 1673/2000 – Bearbetningsstöd för långa, och korta fibrer samt hampa																																																																						
3. RÄTTSLIG GRUND: Artikel 37 i fördraget																																																																						
4. ÅTGÄRDENS SYFTE: Förlänga det nuvarande systemet med två år																																																																						
5. BUDGETKONSEKVENSER		12 MÅNADERS- PERIOD (miljoner euro)	PÅGÅENDE BUDGETÅR 2006 (miljoner euro)	FÖLJANDE BUDGETÅR 2007 (miljoner euro)																																																																		
5.0 UTGIFTERNA BELASTAR – GEMENSKAPSBUDGETEN (EXPORTBIDRAG/INTERVENTIONER) – NATIONELLA BUDGETAR – ANDRA SEKTORER		4,84	0	2,9																																																																		
5.1 INKOMSTER – GEMENSKAPERNAS EGNA MEDEL (AVGIFTER/TULL) – RESURSER PÅ NATIONELL NIVÅ		–	–	–																																																																		
5.0.1 BERÄKNADE UTGIFTER		2008 4,84 milj. euro	2009 1,94 milj. euro																																																																			
5.1.1 BERÄKNADE INKOMSTER		–	–																																																																			
5.2 BERÄKNINGSMETOD: De totala utgifterna för denna post under 2005 är 20,045 miljoner euro De totala utgifterna för denna post under 2004 var 17,893 miljoner euro Utgifter – nuvarande systemet <u>Regleringsår 2002/2003:</u> 18,8 milj. euro fördelade enligt följande: Långa fibrer: 100 000t x 160 euro = 16 milj. euro Korta fibrer/hampa: 14 444 ton x 90 euro = 1,3 milj. euro Kompletterande stöd: 1,5 milj. euro <u>Regleringsår 2003/2004:</u> 20,19 milj. euro Långa fibrer: 101 125t x 160 euro = 16,18 milj. euro Korta fibrer/hampa: 21 767 ton x 90 euro = 1,959 milj. euro Kompletterande stöd: 2 milj. euro Uppskattningar Ändring förordning nr 1673/2000 för regleringsåren 2006/2007 och 2007/2008																																																																						
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="3">Tidigare stöd</th> <th colspan="4">Nytt stöd</th> <th>Budget- konsekve- nser</th> </tr> <tr> <th></th> <th>MGK långafibrer/t</th> <th>x</th> <th>stöd</th> <th>=</th> <th>milj. euro</th> <th>Uppsk. kvant.</th> <th>x</th> <th>stöd</th> <th>=</th> <th>milj. euro</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Långa fibrer</td> <td>80.823</td> <td>x</td> <td>200</td> <td>=</td> <td>16,16</td> <td>102.124</td> <td>x</td> <td>160</td> <td>=</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Korta fibrer / hampa</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>0</td> <td>29.600</td> <td>x</td> <td>90</td> <td>=</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kompl. stöd</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>0</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>16,16</td> <td>Totalt</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>4,84</td> </tr> </tbody> </table>								Tidigare stöd			Nytt stöd				Budget- konsekve- nser		MGK långafibrer/t	x	stöd	=	milj. euro	Uppsk. kvant.	x	stöd	=	milj. euro	Långa fibrer	80.823	x	200	=	16,16	102.124	x	160	=		Korta fibrer / hampa					0	29.600	x	90	=		Kompl. stöd					0						Totalt					16,16	Totalt				4,84
	Tidigare stöd			Nytt stöd				Budget- konsekve- nser																																																														
	MGK långafibrer/t	x	stöd	=	milj. euro	Uppsk. kvant.	x	stöd	=	milj. euro																																																												
Långa fibrer	80.823	x	200	=	16,16	102.124	x	160	=																																																													
Korta fibrer / hampa					0	29.600	x	90	=																																																													
Kompl. stöd					0																																																																	
Totalt					16,16	Totalt				4,84																																																												
6.0 ÄR FINANSIERING MÖJLIG MED DE MEDEL SOM ANSLAGITS UNDER BERÖRT KAPITEL I PÅGÅENDE ÅRS BUDGET?					JA NEJ																																																																	
6.1 ÄR FINANSIERING MÖJLIG GENOM ÖVERFÖRING MELLAN KAPITEL I PÅGÅENDE ÅRS BUDGET?					JA NEJ																																																																	
6.2 ÄR EN TILLÄGGSBUDGET NÖDVÄNDIG?					JA NEJ																																																																	
6.3 BEHÖVER MEDEL ANSLÅS I KOMMANDE BUDGETAR?					JA NEJ																																																																	
ANMÄRKNINGAR: Enligt trenden kan budgetkonsekvenserna uppskattas till 4,84 miljoner euro. Det skall dock noteras att när de maximala garanterade kvantiteterna för långa och korta fibrer har uppnåtts, beräknas budgetkonsekvensen vara 11,94 miljoner och de totala utgifterna 28,10 miljoner euro.																																																																						